

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.V.30.176/2024/7.

A tanács tagjai: Dr. Puskás Péter a tanács elnöke
Dr. Csesznok Judit Anna előadó bíró
Dr. Gyarmathy Judit bíró
Dr. Suba Ildikó bíró
Dr. Varga Edit bíró

A felperes: név1
cím1

A felperes képviselője: Bolevác és Vörös Ügyvédi Iroda,
ügyintéző: Dr. Bolevác Éva ügyvéd
cím2

Az alperesek: név2
cím3
név3
cím4

Az alperesek képviselője: Dr. Legény Péter Ügyvédi Iroda,
ügyintéző: Dr. Legény Péter ügyvéd
cím5

A per tárgya: kölcsön megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:
alperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Ítéltábla
13.Gf.40.277/2023/5-II. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Törvényszék
18.G.40.564/2022/36-I. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I-II. rendű alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperes részére 2.791.140 (kétmillió-hétszázkilencvenegyezer-száznegyven) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes jogelődje az O. Takarékszövetkezet hitelező, az I. rendű alperes kölcsönfelvevő, adós/ingatlantulajdonos, valamint a II. rendű alperes, a perben nem álló A. Kft. és a „... Alapítvány az időskorúak gondozásáért” készfizető kezesek 2007. július 5-én „Kölcsönszerződés vállalkozási kölcsönhöz” megnevezésű szerződést kötöttek.

[2] A kölcsönszerződés szerint a hitelező 88.000.000 forint kölcsönt nyújt az I. rendű alperes kölcsönfelvevő részére, a kölcsön célja a B., .../2 helyrajzi számú, természetben a B., K. utcában lévő ingatlan (a továbbiakban: ingatlan) vételárának, továbbá felújítási, átalakítási, beruházási költségeinek finanszírozása volt. Az I. rendű alperes határozatlan időre keretbiztosítéki jelzálogjogot biztosított a hitelező részére a kölcsönszerződésben megjelölt ingatlanra, amelynek összege 120.000.000 forint volt. A II. rendű alperes a kölcsönfelvevő mindenkor teljes tartozásáért készfizető kezességet vállalt.

[3] A kölcsönszerződés aláírását követően az I. rendű alperes úgy rendelkezett, hogy a kölcsön összegéből az ingatlan vételár megfizetéséhez szükséges, összesen 48.000.000 forintot az P. Kft. eladónak a hitelezőnél vezetett bankszámlájára fizessék meg, míg a 2007. június 20-án H.J. és a II. rendű alperes között létrejött vállalkozási szerződés alapján további 40.000.000 forint összeget pedig H.J.-nak a hitelezőnél vezetett bankszámlájára utaljanak át.

[4] A kölcsönszerződést a felek a 2007. november 16-án kelt szerződéssel módosították, amelyben egyebek mellett rögzítésre került, hogy a kölcsönfelvevő a törlesztést nem fizette. Az ingatlanban az üzlet teljesen kiépült, tevékenységét megkezdte. A kölcsön kamatát a kölcsönfelvevő 2007. november 30-ig vállalta megfizetni 4.501.505 forint összegben. A 88.000.000 forint tőkeösszeg törlesztési idejét 10 éves futamidőben határozták meg.

[5] A felperes jogelődje, az I. rendű alperes, a II. rendű alperes és a perben nem álló további gazdasági társaságok a 2011. július 28-án kelt szerződéssel a kölcsönszerződést ismételten módosították és megállapították, hogy a hitelező a kölcsönfelvevő részére 88.000.000 forint kölcsönt nyújtott. A kölcsönből fennálló tartozás összegét 84.301.727 forint tőke, 21.619.929 forint kamat, összesen 105.921.656 forintban állapították meg, továbbá

rögzítették azt is, hogy az I. rendű alperes 1/1 tulajdoni hányadában lévő ingatlant terhelő keretbiztosítéki jelzálogjog összege 120.000.000 forint.

[6] A kölcsönszerződést a felek: a felperes jogelődje, az I. rendű alperes és a II. rendű alperes 2013. szeptember 2-án ismételten módosították, rögzítették, hogy a kölcsönből fennálló egyeztetett egyezségi tartozás összege a módosítás időpontjában 117.000.000 forint, továbbá rendelkeztek az egyes törlesztőrészek összegéről és a kamatmérték változásáról.

[7] A felperes jogelődjét képviselő felszámolóbiztos 2018. október 2-án az I. és II. rendű alperesekhez címzett leveleiben a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta arra hivatkozva, hogy a fizetési kötelezettséget a hitelező többszöri felszólítása ellenére nem teljesítették, amely súlyos szerződésszegésnek minősül. A felmondás idején a kölcsönfelvevő lejárt tartozásaként 117.000.000 forint tőkekövetelést, a kamatokkal együtt összesen 137.547.000,00 forint tartozást tartott nyilván, amelynek megfizetésére felhívta az I. és II. rendű alpereseket.

[8] A felperes és jogelődje a 2020. augusztus 31-én kelt értesítésében tájékoztatta az I. és II. rendű alperest arról, hogy a felperes jogelődje és a felperes engedményezési és jogok átruházásáról szóló szerződést kötött 2020. május 20-án, amely szerint a perbeli kölcsönszerződésből fennálló tartozás 2020. június 30-án 159.775.016 forint volt.

[9] A felperes 2022. január 24-én tájékoztatta az I. és II. rendű alpereseket a fennálló kölcsöntartozás összegéről, amelyet 181.680.165 forintban állapított meg, a tőkeösszeg, az ügyleti kamat és a késedelmi kamatok együtt számítása okán és felszólította őket, hogy a tartozást 3 napon belül fizessék meg, amely felszólításnak az alperesek nem tettek eleget.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[10] A felperes keresetében az I. és II. rendű alpereseket egyetemlegesen 117.000.000 forint tőke, 23.221.152 forint ügyleti kamat, 19.553.864 forint késedelmi kamat, továbbá ezek után 2020. július 1-től a kifizetés napjáig járó mindenkori jegybanki alapkamat + 9%-kal növelt mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni. Ezen túl az I. rendű alperest annak tűrésére kérte kötelezni, hogy a felperes a javára bejegyzett 120.000.000 forint összegű jelzálogjoggal biztosított, a keresetben meghatározott követelését bírósági végrehajtás útján kielégítse az I. rendű alperes 1/1 arányú tulajdonában álló ingatlanból.

[11] Keresetét a jogelődje és az alperesek között 2007. július 5-én létrejött és többször módosított kölcsönszerződésre alapította. Előadta, hogy a kölcsön visszakövetelésére vonatkozó joga a szerződés felmondásával, 2018. október 14-ével megnyílt, a követelés a megjelölt napon esedékessé vált. A II. rendű alperes a követelés teljesítéséért készfizető kezesi felelősséget vállalt.

[12] Az I. és II. rendű alperesek írásbeli ellenkérelmükben a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérték.

[13] Vitatták a követelés jogszerűségét, összecszerűségét, az érvényesíteni kívánt jog és az előadott tények megalapozottságát. Arra hivatkoztak, hogy a felperes a hitel folyósítását és követelése összecszerűségét nem bizonyította, az általa csatolt pénzügyi kimutatások nem igazolják a kölcsön tényleges folyósítását, továbbá, hogy az milyen számlára, milyen napon került kifizetésre és azt sem, hogy a hitelező a szerződésben rögzített kölcsönösszeget

bocsájtotta a rendelkezésére. Az ingatlan-nyilvántartásba a 100.000.000 forint összegű zálogjog bejegyzés 2007-ben történt, azonban nem a jogosult vételi jogát jegyezték be, mint ahogy a felperes által csatolt módosított kölcsönszerződésben szerepel, hanem a jelzálogjogot. Vitatták, hogy a 120.000.000 forint összegű zálogjog a perbeli kölcsönszerződéssel összefüggésben, annak biztosítékeként került bejegyzésre. Az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint az I. rendű alperes tulajdonjogának bejegyzése 2008-ban történt és a jelzálogjogot is csak ugyanebben az évben jegyezték be.

[14] A II. rendű alperes állította, hogy a perbeli ingatlant nem a bank által nyújtott kölcsönösszegből vásárolta meg, hanem a vételárat készpénzben maga fizette meg az eladó részére.

[15] Hivatkozott továbbá arra is, hogy a 2013. szeptember 2-i módosító okiratban a felek rögzítették, hogy a kölcsön biztosítékeként szolgált az ingatlanon fennálló keretbiztosítéki jelzálogjog, valamint vételi jog. A 2011. július 28-án kelt szerződés szerint a kölcsönre még számos további ingatlan, illetve azon ingatlanokra kikötött vételi jog is fedezetként szolgált. Ha és amennyiben az alpereseknek tartozása állt fenn, amelyet szerződésszerűen nem teljesített, úgy a felperesnek lehetősége volt a nevezett biztosítékok alapján követelését, illetve akár a vételi jogát érvényesíteni, azonban a vételi jog bejegyzéséről az ingatlan-nyilvántartás adatai alapján nem gondoskodott, arról ezáltal lemondott, ezzel a kezes helyzetét jelentős mértékben terheesebbé tette, így a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 276.§ (2) bekezdésre hivatkozva a II. rendű alperes mentesül a kezesi felelősség alól.

Az első- és másodfokú ítélet

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. és a II. rendű alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 159.775.016 forintot és ennek 2020. július 1-től kezdődően a fizetés napjáig terjedő időre a mindenkori jegybanki alapkamat 9 %-kal növelt mértékű késedelmi kamatát. Kötelezte továbbá az I. rendű alperest annak tűrésére, hogy a felperes javára bejegyzett 120.000.000 forint összegű keretjelzálogjoggal biztosított 159.775.016 forint, valamint ennek járulékai követelését az I. rendű alperes 1/1 arányú tulajdonában álló ingatlanból végrehajtás útján kielégítse.

[17] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az I. és II. rendű alperesek valamennyi szerződésmódosításban a felperes jogelődjével egyezően nyilatkoztak a kölcsön összegéről és arról, hogy annak folyósítása megtörtént. A szerződésmódosítások aláírásával a tőke- és kamattartozás összegének részletezése mellett elismerték a tartozás összegét, ezért e nyilatkozatra figyelemmel nem volt szükséges vizsgálni, hogy a kölcsön folyósítása mikor és hogyan történt. Rögzítette azt is, hogy az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint az ingatlan tulajdonjogának átírása adásvétel jogcímén megtörtént.

[18] Bizonyítottnak találta a szerződés 12.1 pontja és a tulajdoni lap III. részének 13. számú bejegyzése alapján, hogy az ingatlanról a felperes jogelődje javára 100.000.000 forint erejéig bejegyzett keretbiztosítéki jelzálogjog törlésre került és a 14. pont szerint 2008. július 7-én 27. számú és ekkori érkeztetésű határozattal részére 120.000.000 forint erejéig keretbiztosítéki jelzálogjogot jegyezték be.

[19] Rámutatott, hogy az alperesek a kölcsönösszegnek a szerződésben megjelölttől eltérő folyósítását és azt, hogy az ingatlan vételárát készpénzben fizették meg, nem bizonyították, mindezek alapján a felek között a felperes által állított tartalommal a

kölcsönszerződés létrejött, a szerződésben a II. rendű alperes készfizető kezesként vett részt, ezért a régi Ptk. 272. § (1) bekezdése, 273. § (1) és (2) bekezdése, továbbá 274. § (2) bekezdés a) pontja szerinti felelőssége fennáll.

[20] A 2013. szeptember 2-án kelt szerződés módosításban feltüntetett 117.000.000 forint tőketartozást a felperes által csatolt egyéb bizonyítékok alapján bizonyítottan találta.

[21] Az I. rendű alperest a jelzálogjog alapján az ingatlanból való kielégítés türése kötelező rendelkezés körében ítélete azon alapult, hogy 2018. október 2-án, amikor a felszámolóbiztos a kölcsönszerződést felmondta, a tartozás esedékessé vált, a kielégítési jog megnyílt és a felperest megilleti az engedményezési szerződés értelmében a keretbiztosítéki jelzálogjog alapján történő kielégítési jog.

[22] Az I. és II. rendű alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy annak türése kötelezte az I. rendű alperest, hogy a felperes 159.775.016 forint és annak 2020. július 1-től a kifizetés napjáig járó mindenkor járó jegybanki alapkamat 9 %-kal növelt mértékű késedelmi kamata követeléséből az ingatlanra bejegyzett keretbiztosítéki jelzálogjoga folytán 120.000.000 forint erejéig bírósági végrehajtás útján kielégítést keressen.

[23] A jogerős ítélet indokolása szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem látott alapot, mert az elsőfokú eljárásban nem volt olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely az ügy érdemére kihatott volna és amelynek orvoslása a másodfokú eljárásban nem volt lehetséges, vagy nem volt ésszerű. Rámutatott, hogy az elsőfokú ítélet valóban nem tartalmazza a II. rendű alperesnek a régi Ptk. 276. § (2) bekezdésére alapított védekezésével kapcsolatban megállapított tényeket, jogi indokolást, a másodfokú bíróság azonban a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés e) pontja alapján az anyagi jogi felülbírálat során határozhatott olyan kérdésben is, amelyről az elsőfokú bíróság nem határozott. Megállapította, hogy egyebekben az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének eleget tett. Rámutatott, hogy az anyagi pervezetés körében az alperesek azonos bizonyítási kötelezettségéről adott tájékoztatás nem volt félreérthető és nem volt szükséges további anyagi pervezetés sem, míg a jegyzőkönyvek tartalmából a halasztások azonosíthatók.

[24] Egyebekben az elsőfokú ítélet indokolását kiegészítette és pontosította azzal, hogy a 2013. szeptember 2-i szerződésmódosítás nem tartozáselismerés, hanem a szerződésmódosítás 2. pontjának az értelmezése alapján a felek a kezes hozzájárulásával a régi Ptk. 240. § (3) bekezdése szerint egyezséggel módosították a kölcsönszerződésüket. Az egyezés joghatása az, hogy a felek közötti bizonytalan jogviszonyt végleges hatállyal rendezte. Az alpereseknek a kölcsöntartozást és annak összegét vitató védekezésével szemben ezért nem volt további bizonyítási kötelezettsége a felperesnek, az alperesek pedig az egyezsége alapuló felperesi követelés megszüntetését nem bizonyították.

[25] A másodfokú bíróság a II. rendű alperes régi Ptk. 276. § (2) bekezdésére alapított védekezése körében a régi Ptk. 375. § (1), (2), (4) bekezdéseire, és 374. § (2) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy vételi jogot csak határozott időre és legfeljebb 5 évre lehet érvényesen kikötni, amennyiben a felek a vételi jogot határozatlan időre alapították, az 6 hónapra szól. A 2013. szeptember 2-i szerződésmódosítás 5.1. pontjában a felek a vételi jog időtartamáról nem rendelkeztek, e szerződéses rendelkezés szerint a vételi jogot külön szerződésbe foglalták, amelyet az ügy irataihoz egyik fél sem csatolt. A vételi jog időtartamának meghatározása hiányában nem volt megállapítható, hogy azt a felek határozott, vagy határozatlan időre kötötték-e, de a vételi jog 5 év elteltével 2018. szeptember 2-án már

bizonyosan megszűnt. A felperesi jogelőd követelése csak ezt követően vált esedékessé, ezért nem állapítható meg, hogy a jogosult lemondott volna a követelést biztosító olyan jogról, amely alapján a kezes a reá átszálló követelésre kielégítést kaphatott volna.

[26] Utalt arra is, hogy az I. rendű alperes alaptalanul vitatta, hogy a perbeli ingatlanra bejegyzett keretbiztosítéki jelzálogjog a perbeli kölcsönszerződés biztosítéka lenne. Bár az ingatlan-nyilvántartásban a zálogjog bejegyzését megalapozó jogviszony, illetőleg jogcím nem került feltüntetésre, ugyanakkor az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatok összhangban vannak a perbeli kölcsönszerződésben feltüntetett adatokkal és a tulajdoni lap adatai közül egyik sem utalt arra az alperesek által hivatkozott tényre, amely szerint a bejegyzések más időpontban és más tartalommal megkötött szerződések alapján történtek volna.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[27] A jogerős ítélettel szemben az alperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a per megszüntetését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, negyedlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását kérték.

[28] Az elsődlegesen felülvizsgálati kérelem alapját képező jogszabálysértésként a Pp. 30. § (2) bekezdését, 173. § (1) bekezdését és 379. §-át jelölték meg.

[29] Az elsődleges felülvizsgálati kérelem indokai szerint a felperes I. rendű alperessel szembeni tűrésre kötelezés iránti keresete alapját képező keretbiztosítéki jelzálogjog nem a kölcsönszerződésen, hanem a 2013. szeptember 2-án kelt „Megállapodás vagyont terhelő keretbiztosítéki jelzálogjog alapításáról” megnevezésű szerződésen alapult, amelynek 13. pontja szerint a felek a Kecskeméti Törvényszék, Kecskeméti Járásbíróság kizárólagos illetékességét kötötték ki a szerződésből eredő jogvitájukra. Kifejtették, hogy a tűrésre kötelezés iránti kereset így a Pp. 173. § (1) bekezdése értelmében meg nem engedett keresethalmazatot képez a pénzbeli marasztalás iránti keresettel. Utaltak arra, hogy a keresethalmazatot tartalmazó rendelkezések megszegését a bíróság az eljárás bármely szakaszában hivatalból kell, hogy észlelje és köteles a jogkövetkezményeket alkalmazni. Tekintettel arra, hogy a Pp. 373. §-a meg nem engedett keresethalmazat esetén nem teszi lehetővé a keresetváltoztatást, a meg nem engedett keresethalmazat jogkövetkezménye a másodfokú eljárásban kizárólag a per megszüntetése lehet a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint 176. § (2) bekezdés c) pontjára tekintettel.

[30] A másodlagos felülvizsgálati kérelmüket az alperesek arra alapították, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 346. § (5) bekezdését, 370. § (4) bekezdését és 369. § (4) bekezdését.

[31] A Pp. 346. § (5) bekezdésének megsértése körben kifejtették, hogy a jogerős ítélet a 2013. szeptember 2-án kelt szerződésmódosításban foglaltakat az elsőfokú bíróságtól eltérően egyezségnek minősítette, azonban nem indokolta meg, hogy mi alapján állapította meg, hogy a felek között vitás, vagy bizonyítatlan kérdés állt fenn, továbbá, hogy mi alapján jutott arra, hogy a felek kölcsönösen engedtek egymásnak. Az alperesek szerint a II. rendű alperes régi Ptk. 276. § (2) bekezdésére alapított védekezése körében a jogerős ítéletből nem derült ki, hogy a 2013. szeptember 2-i szerződésmódosítás mely rendelkezései és milyen jogszabályok

értelmezése alapján jutott arra a következtetésre a másodfokú bíróság, hogy a felperesi jogelőd követelése csak 2018. szeptember 2. napját követően vált esedékessé. Ezen hiányosságok nem teszik lehetővé a jogerős ítélet érdemi felülvizsgálatát, hiszen nincs lehetősége a Kúriának az indokolás kiegészítésére.

[32] A Pp. 370. § (4) bekezdésének és 369. § (4) bekezdésének a sérelmét arra alapították, hogy bár álláspontjuk szerint a Pp. 342. § (3) bekezdésére figyelemmel nem lehetett volna a régi Ptk. 240. § (3) bekezdése szerinti egyezségnek minősíteni a 2013. szeptember 2-án kelt szerződésmódosításban foglaltakat, amennyiben mégis, akkor a Pp. 370. § (4) bekezdése és 369. § (4) bekezdése azért sérül, mert a másodfokú bíróságnak meg kellett volna állapítania azt, hogy az elsőfokú bíróság által végzett, tartozáselismerésre tekintettel adott anyagi pervezetés nem volt megfelelő, ezt a felek tudomására kellett volna hoznia, valamint egyúttal köteles lett volna elvégezni a saját anyagi jogi álláspontja szerinti, helyes anyagi pervezetést és az ezzel összefüggő intézkedéseket megtenni. A jogerős ítélet szerint az alperesek az egyezségen alapuló felperesi követelés megszűnését nem bizonyították. Ezt a megállapítást úgy tette meg a másodfokú bíróság, hogy ezen bizonyítási kötelezettségről anyagi pervezetést nem adott. Ez az ügy érdemére kiható jogszabálysértés, amivel elzárta az alpereseket attól, hogy a megfelelő anyagi pervezetés után nyilatkozzanak. A jogszabálysértés kizárólag a másodfokú eljárás megismétlésével orvosolható.

[33] A harmadlagos felülvizsgálati kérelem indokolásában az alperesek állították, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 369. § (1) bekezdését, (3) bekezdés *e*) pontját, 370. § (1) bekezdését és 192. § (1) és (3) bekezdését.

[34] Előadták, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmazott indokolást a régi Ptk. 276. § (2) bekezdése vonatkozásában, így megsértette a Pp. 346. § (5) bekezdését. A fellebbezés e kérdésben eljárási szabály megsértését állította, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 370. § (1) és 369. § (1) bekezdése szerint kizárólag az elsőfokú bíróság eljárásának szabályszerűségét bírálhatta felül, másra nem volt módja a Pp. 369. § (3) bekezdés *e*) pontja szerinti anyagi jogi felülbírálat keretében. A Pp. 369. § (3) bekezdés *e*) pontja szerint akkor lehet olyan kérdésben is határozni, amelyben az elsőfokú bíróság nem határozott, ha a döntés elmaradását az eltérő anyagi jogi jogértelmezés okozza. A jogszabálysértés a Pp. 370. § (1) bekezdésének a sérelméhez is vezet, mivel a fellebbezés, a fellebbezési ellenkérelem nem terjedt ki ezen kérdés vonatkozásában az anyagi jogi felülbírálatra.

[35] Az alperesek a Pp. 192. § (3) bekezdése körben arra hivatkoztak, hogy a perfelvételi tárgyalások elhalasztására a jogerős ítélet által előadott okok nem valódiak, mivel egyik megjelölt ok sem sorolható a Pp. 192. § (1) bekezdése szerinti okok közé. A jogerős ítélet a 2022. október 4-i perfelvételi tárgyalás elhalasztása vonatkozásában meg sem kísérelte kikövetkeztetni a perfelvételi tárgyalás elhalasztásának okát, ezen jogszabálysértés kihatott az ügy érdemére, mivel nem állapítható meg, hogy a halasztások jogszerűek voltak-e. Ha nem volt ok a halasztásra, akkor a Pp. 194. § (1) bekezdése alapján a perfelvételt le kellett volna zárni és az ezt követően előadottakat nem lehet figyelembe venni. Ezen jogszabálysértés az ügy érdemére kihatott és csak az elsőfokú eljárás megismétlésével orvosolható.

[36] A harmadlagos felülvizsgálati kérelem körében is hivatkoztak az alperesek az elsődleges felülvizsgálati kérelem indokaira azzal, ha nem a megszüntető végzés meghozatala a helyes jogkövetkezménye az ott leírt jogszabálysértésnek, akkor az elsőfokú eljárás megismétlésének van helye, ahol a Pp. 115. § (1) bekezdése alapján fel kell hívni a felperest, hogy terjesszen elő szabályszerű keresetlevelet.

[37] A negyedleges felülvizsgálati kérelem a Pp. 342. § (3) bekezdésének, 370. § (1) bekezdésének és a régi Ptk. 240. § (3) bekezdésének, 263. § (1) bekezdésének, 207. § (1) bekezdésének a sérelmén alapult.

[38] Az alperesek e körben arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet kifejezetten rögzíti, hogy a 2013. szeptember 2-i szerződésmódosítás nem tartozáselismerés, amellyel az alperesek egyetértenek. A peres felek egyike sem hivatkozott azonban a régi Ptk. 240. § (3) bekezdésére, arra, hogy a szerződésmódosítás egyezséget tartalmazna, ezért a kérdés nem vizsgálható sem a Pp. 342. § (3) bekezdése, sem a 370. § (1) bekezdése alapján. A másodfokú ítélet így meglepetés ítélet.

[39] Tekintettel arra, hogy nem lehetett volna megállapítani, hogy a 2013. szeptember 2-i szerződésmódosítás 2. pontjában foglaltak egyezségnek minősülnek és az nem is tartozáselismerés, ezért a felperesnek kellett volna bizonyítania a követelése összecszerűségét. A 2007. július 5-én kelt kölcsönszerződés 3. pontja világosan meghatározza, hogy a szerződés szerinti kölcsönösszeget a felperesnek hova kell folyósítania. Az alperesek vitatása ellenére ez a perben nem került bizonyításra, illet a megállapított tényállás sem tartalmaz. Mivel a felperes a követelése összecszerűségét nem bizonyította, ezért a kereset elutasításának van helye.

[40] Ezen érvelés alaptalanságának esetére előadták, hogy a 2013. szeptember 2-i módosítás 2. pontjában 117.000.000 forint tartozás került rögzítésre, a kölcsönszerződés tartalmából megállapítható, hogy az I. rendű alperesnek tőke és kamattartozása állhatott fenn. A tőketartozás ekkor legfeljebb 84.301.727 forint lehetett, mivel a 2011. július 28-i módosítás szerint ekkora volt a tőketartozás és nincs arra adat, hogy 2011. július 28-a után még további kölcsönösszeget folyósítottak volna, ezért megalapozatlan az ezt meghaladó tőketartozásban történő marasztalás még akkor is, ha a kölcsönt folyósították. Ezt a kérdést a jogerős ítéletben a másodfokú bíróság az eltérő jogi álláspontja miatt nem vizsgálta. Mindezek alapján 84.301.727 forint feletti tőke megfizetése iránti kereset elutasításának van helye. Ezt a negyedleges felülvizsgálati kérelem, mint többen a kevesebb, tartalmazza.

[41] Az alperesek arra az estre, ha a Kúria úgy ítéli meg, hogy volt eljárási lehetőség a régi Ptk. 240. § (3) bekezdését figyelembe venni és az anyagi pervezetés vonatkozásában sem történt jogszabálysértés, magának a régi Ptk. 240. § (3) bekezdésének a megsértésére hivatkoztak. Utaltak arra, hogy a megállapított tényállás nem tesz említést arról, hogy a felek között vitás, vagy bizonytalan kérdés állt volna fenn és arról sem, hogy mindkét fél engedett volna a másiknak a szerződés módosításával. A szerződésmódosítás tartalmának egyezségként történő minősítése jogszabálysértő, ezért a kereset egészben, vagy részben történő elutasításának van helye.

[42] A régi Ptk. 263. § (1) bekezdése sérelme körében az alperesek arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet szerint a keretbiztosítéki jelzálogjog olyan jogviszonyból, vagy jogcímen keletkezett követelést is biztosíthat, amely jogviszony, vagy jogcím nem szerepel a tulajdoni lap szerinti bejegyzésben. Utaltak arra is, hogy az ingatlant terhelő jog alapításához ingatlan-nyilvántartási bejegyzés szükséges, a bejegyzési elv alapján a keretbiztosítéki jelzálogjog nem biztosíthat be nem jegyzett jogviszonyból, vagy jogcímen keletkezett követeléseket, ezért a tűrésre vonatkozó kereset megalapozatlan.

[43] A régi Ptk. 207. § (1) bekezdésének a megsértését arra alapították, hogy a 2013. szeptember 2-án kelt szerződésmódosítás 4. pontját csak és kizárólag akként lehet értelmezni, hogy a 2013. szeptember 30-án vált esedékessé a szerződésmódosítás megkötését követően az első részlet, a további 239 részlet minden hónap utolsó napján vált esedékessé. A régi Ptk. 207. § (1) bekezdését sérti a szerződésmódosítás akkénti értelmezése, hogy a felperesi jogelőd követelése csak 2018. szeptember 2-át követően vált esedékessé. Tekintettel arra, hogy a felperes jogelődjének lehetősége volt 2018. szeptember 2-ig a vételi jog alapján követelést érvényesíteni, azonban a vételi jog bejegyzéséről az ingatlan-nyilvántartás adatai alapján nem gondoskodott, a vételi jogát nem gyakorolta, ezáltal arról lemondott. A régi Ptk. 276. § (1)

bekezdésére tekintettel emiatt a II. rendű alperessel szemben a kereset elutasításának van helye.

[44] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, lényegében annak helyes indokaira hivatkozással. Előadta, hogy a kereset meg nem engedett keresethalmazatot nem tartalmaz, az eljárás megszüntetésének nem volt helye, a perbeli követelés érvényesítésének jogalapját és összepszerűségét igazolta. A felperes a vagyont terhelő zálogszerződés alapján nem adott elő igényt a perben, a felperes az ingatlanra bejegyzett 120.000.000 forint összegű keretbiztosítéki jelzálogjog alapján érvényesíti az igényét, a két igényérvényesítés egymástól teljes mértékben eltér. Kifejtette, hogy a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonhat le, a megállapított tényeket másként minősítheti, ekként a tartozáselismeréstől eltérő anyagi jogi minősítés jogszabálysértést nem eredményezhet. Ellenkező értelmezés esetén a bíróság formálisan a felek által előadott jogi indokolástól a bizonyítás eredményéhez képest sem térhetne el, ami kizárná a bizonyítékértékelési, mérlegelési jogát. Az elsőfokú ítélet a fellebbezés korlátai között került felülbírálatra, a kezési helytállás anyagi jogi rendelkezést érint. A perfelvételi tárgyalások elhalasztásának az okát a jegyzőkönyvek helytállón rögzítik. A felperes az alpereseket terhelő bizonyítási kötelezettségtől függetlenül is igazolta teljeskörűen az összepszerűséget, az ellenkérelemben részletesen felsorolt bizonyítékokkal. A keretbiztosítéki jelzálogjoggal kapcsolatos döntéssel szembeni kifogások, jogszabálysértések körében pedig előadta, hogy az első- és másodfokú bíróság ítéletében kifejtetteknek megfelelően nem helytálló az az alperesi álláspont, hogy a keretbiztosítéki jelzálogjog annak későbbi dátuma miatt nem lehet a kölcsönszerződéssel összefüggő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[45] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[46] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem egy kérelemhez kötött és eljárási szabályok által szabályozott rendkívüli jogorvoslati eljárás. Tárgya a jogerős ítélet, amelynek felülvizsgálatát a Pp. 406. § (1) bekezdése értelmében az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással lehet kérni. A felülvizsgálati kérelem tehát a jogerős ítélet anyagi és/vagy eljárásjogi hibájának az orvoslására szolgál, a jogerő áttörésének olyan kivételes eszköze, amelyre csak törvényben meghatározott esetekben és feltételek fennállása esetén van mód. A jogerős ítélet felülbírálatának korlátait a felülvizsgálati kérelem és ha van ilyen, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem határozza meg: a Kúria az előadott kérelemhez, a megjelölt jogszabálysértésekhez és annak indokaihoz is kötve van [Pp. 423. § (1) bekezdés].

[47] A Pp. 413. § (1) bekezdése és – az eljárásjogi tárgyú elvi iránymutatásoknak az új Pp. hatályba lépése folytán történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. Polgári jogegységi határozat alapján a Pp. hatálya alá tartozó ügyekben is alkalmazandó – a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontjában és annak indoklásában kifejtett és többek között a Kúria Pfv.21.291/2020/11.,

Pfv.21.096/2021/7. számú határozataiban fenntartott jogértelmezés szerint: a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő, kötelező tartalmi kellékei – egyebek mellett – a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen konjunktív feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt megjelöli a megsértett jogszabályhelyet, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, azaz a jogszabálysértésre való hivatkozása indokát ismerteti. A felülvizsgálatot kérő félnek az általa hivatkozott jogszabálysértéssel összefüggésben a megsértett jogszabályhely konkrétan, a jogforrás, a paragrafusszám, az esetleges bekezdések és pontok számának megadásával kell meghatározni, követelmény továbbá az is, hogy az így megjelölt jogszabályhely megfeleljen a jogszabálysértés szöveges körülírásának (Kúria Gfv.30.114/2023/4.). A több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros logikai és perjogi kapcsolatban álló kötelező tartalmi kellékekkel. A hiányos hivatkozásokat, azaz a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria érdemben nem vizsgálhatja (Kúria Pfv.21.483/2013/8.).

[48] A felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet [Pp. 406. § (1) bekezdés], így az elsőfokú bíróság ítéletének jogszabálysértő voltára előadottak nem voltak vizsgálhatóak.

[49] Kiemelendő továbbá, hogy a jogerős ítélet csak olyan kérdésben támadható felülvizsgálati kérelemmel, amely az első- és a másodfokú eljárásnak is tárgya volt (Kúria Pfv.20.797/2016/11. közzétéve: BH2017. 232.II.). Ennek az az oka, hogy bíróságok nem követhettek el jogszabálysértést olyan tényre, körülményre, jogra, jogi érvelésre vonatkozóan, amelyet a fél nem tett az eljárás tárgyává és ezért azt nem is vizsgálhatták. A felülvizsgálati eljárásban a Pp. 413. § (2) bekezdése alapján nincs mód az ellenkérelem megváltoztatására sem. Erre tekintettel nem volt figyelembe vehető az alperesek elsődleges felülvizsgálati kérelmében előadott azon új tényállítása, hogy a felperes I. rendű alperessel szembeni tűrésre kötelezés iránti keresete alapját képező keretbiztosítéki jelzálogjog a 2013. szeptember 2-án kelt „Megállapodás vagyont terhelő keretbiztosítéki jelzálogjog alapításáról” megnevezésű szerződésen alapult. Ezen tényre és a meg nem engedett keresethalmazat fennállására az alperesek az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésükben sem hivatkoztak, így azt az eljárás bíróságok nem vizsgálhatták. Érvelésük korábban kizárólag azon alapult, hogy a felperes semmivel sem bizonyította, hogy a tulajdoni lapra bejegyzett keretbiztosítéki jelzálogjog a perbeli kölcsönszerződés biztosítéka, amelyet az eljárás bíróságok elbíráltak. Megjegyzi azonban a Kúria, hogy a megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes határozatlan időre keretbiztosítéki jelzálogjogot a kölcsönszerződésben biztosított a hitelező részére 120.000.000 forint erejéig, a felperes is erre alapította keresetét és nem az alperesek által hivatkozott, vagyont terhelő és csak 20.000.000 forint erejéig kikötött keretbiztosítéki jelzálogra. A megállapított tényállás ugyanakkor a [47] bekezdés értelmében a felülvizsgálati eljárásban is irányadó volt, mert az alperesek a bizonyítékok felülmérlegelését, így az eljárás bíróságok által megállapított tényállás módosítását lehetővé tevő adekvát megsértett jogszabályhelyet, azaz a Pp. 279. § (1) bekezdését nem jelölték meg. Mindez azt eredményezte, hogy az elsődleges felülvizsgálati kérelem és a harmadlagos felülvizsgálati kérelem ugyanezen jogszabálysértésre alapított érvelése alaptalan, mert a kölcsönszerződés illetékességi kikötést nem tartalmazott, így a jogerős ítélet nem sértette a Pp. 30. § (2) bekezdését, 173. § (1) bekezdését és 379. §-át.

[50] Az alperesek másodlagos és harmadlagos felülvizsgálati kérelme sem volt megalapozott. A 2013. szeptember 2-i szerződésmódosítás a felperes szerint tartozáselismerés volt, ezt adta elő a 18.G.40.564/2022/11. sorszám alatti beadványban. Az elsőfokú bíróság ezt – helyesen – el is fogadta, így értékelte a szerződésmódosító okirat tartalmát és ennek

megfelelően tájékoztatta az alpereseket az őket terhelő bizonyítási kötelezettségről a 2022. december 6-i tárgyaláson (18.G.40.564/2022/22. számú jegyzőkönyv 2. oldal). A másodfokú bíróság álláspontja ettől eltért, a 2013. szeptember 2-i szerződésmódosítás 2. pontjának értelmezésével arra jutott, hogy az nem tartozáselismerésnek, hanem a régi Ptk. 240. § (3) bekezdése szerinti egyezségnek minősül. A kezesi mentesüléshez szükséges feltételek fennállásának hiányát a másodfokú bíróság a vételi jogot alapító szerződés csatolásának elmaradására, így a feltételek ismeretének hiányára, valamint követelés 2018. szeptember 2-át követő, a tényállás alapján egyértelműen a szerződés felmondása folytán bekövetkezett esedékessé válására alapította. Jogi álláspontját, következtetéseit mindkét kérdésben indokolta is a jogerős ítélet [40]-[42] és [43]-[45] bekezdésében. A Pp. 346. § (5) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségét tehát nem szegte meg.

[51] A Pp. 369. § (3) bekezdés *e)* pontja nem tartalmaz olyan megszorítást, szűkítést, amelyre az alperesek hivatkoztak. Ezen jogszabályi rendelkezés alapján a másodfokú bíróság határozhatott olyan kérdésben, amelyben az elsőfokú bíróság nem tárgyalta, illetve nem határozott, így orvosolhatta az indokolás hiányosságait is.

[52] Az alperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet anyagi jogi és eljárásjogi felülbírálatát is kérték: vitatták, hogy a felek közötti 2013. szeptember 2-i szerződésmódosítás tartozáselismerésnek minősül és ennek folytán az őket a Pp. 265. § (1) bekezdése szerint terhelő bizonyítási kötelezettséget és ezzel összefüggésben a Pp. 237. §-a szerinti anyagi pervezetés megfelelőségét is (18.G.40.564/2022/38. számú fellebbezés 2.4.1.6 és 2.4.2.2. pontja). Erre tekintettel másodfokú bíróságot a Pp. 370. § (4) bekezdése szerinti felhívási kötelezettség nem terhelte és nem sérült a Pp. 369. § (1) bekezdése és 370. § (1) bekezdése sem.

[53] Az anyagi jogi felülbírálat körében a Pp. 369. § (3) bekezdése *c)* pontja alapján másodfokú bíróságnak módja volt arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonjon le. A másodfokú bíróságnak erre figyelemmel a Pp. 369. § (4) bekezdésében meghatározottak szerint valóban el kellett volna végeznie a saját anyagi jogi álláspontja szerint helyes anyagi pervezetést, azonban ennek elmulasztása az ügy érdemére nem hatott ki, így nem eredményezhette a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését az alábbiakra tekintettel:

[54] A kérdéses szerződéses rendelkezés egyezségnek minősítése kizárólag az alperesek által egyébként megsértettként meg nem jelölt, Pp. 265. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási érdek alperesekre kedvezőbb és a felperesre terhesebb megváltozását eredményezte, ugyanis azt a követelés ésösszepszerűsége fennállása vonatkozásában az elsőfokú bíróság az alperesekre, a másodfokú bíróság – bár erről az ítéletben nem szólt – nyilvánvalóan a felperesre terhelte. A másodfokú bíróság a bizonyítási érdek megfordítása mellett – a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével – jutott arra, hogy a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének eleget tett, bizonyította a követelés fennállását ésösszepszerűségét is, az alperes pedig nem bizonyította a tartozás megszűnését. Az alpereseknek tehát a másodfokú bíróságnak a felek megállapodását az első foktól eltérően, egyezségnek minősítő álláspontja ellenére az elsőfokú eljárásban megvolt a lehetősége annak a bizonyításra, hogy a perben érvényesített felperesi követelés nem áll fenn (megszűnt), sőt erre külön felhívást is kaptak (18.G.40.564/2022/22. számú jegyzőkönyv 2. oldal). Az pedig, hogy a bizonyítékok alapján helytállóak voltak-e a másodfokú bíróság ezen következtetései, azaz megfelelően, okszerűen mérlegelte-e a perben a felek által csatolt bizonyítékokat, azok valóban alátámasztották-e az e körben tett tényállításaikat, a felülvizsgálati eljárásban a [47] és [49] kifejtettek alapján nem volt vizsgálható a Pp. 279. § (1) bekezdésének a felhívása hiányában.

[55] Az alperesek egyéb, Pp. 192. § (1) és (3) bekezdésének a megsértése vonatkozásában előadott hivatkozásai kapcsán a Kúria rámutat arra, hogy amennyiben a perfelvételi szakban valamely tárgyalás elhalasztása esetlegesen valóban nem volt indokolt, a felülvizsgálati kérelem alapján – a [47] bekezdésben kifejtettek értelmében – nem volt mód arra, hogy megállapítható legyen az, hogy az indokolatlan halasztás kihatott-e az ügy érdemére. Az alperesek ugyanis maguk sem jelölték meg, hogy mely, a kereset elbírálását ténylegesen befolyásoló felperesi tény- vagy jogállítást, bizonyítékot, bizonyítási indítványt ne lehetett volna ez esetben figyelembe venni.

[56] Az alperesek negyedleges felülvizsgálati kérelme sem vezetett eredményre.

[57] A felek egyezsége valóban nem hivatkoztak, azonban sem a tartozáselismerés, sem az egyezés nem hoz létre új kötelmet, azzal nem keletkezik új jogviszony a felek között (Kúria Pfv.20.241/2020/7., Pfv.20.172/2022/7.). A tartozáselismerés és az egyezés tehát a felek közötti kölcsönszerződéssel létrejött kölcsönjogviszonyhoz kötődik. A felperes a perben ezen szerződésből eredő igényeit érvényesítette, így az érvényesített jog (jogalap) nem változott meg attól, hogy az adott szerződéses rendelkezést az eljáró bíróságok eltérően értelmezték, az nem jelentette tehát a Pp. 342. § (3) bekezdésének megsértését. A [52] bekezdésben kifejtett indokok szerint nem sérült a Pp. 370. § (1) bekezdése sem.

[58] A 2013. szeptember 2-i szerződésmódosítás 2. pontja értelmezésének téves voltát állító alperesi hivatkozások elbírálására a [47] bekezdésben kifejtettek értelmében nem volt mód, mert az alperesek azokhoz nem kapcsolnak adekvát jogszabálysértést, e körben nem jelölték meg a régi Ptk. 207. § (1) bekezdését. Ennek következtében a hivatkozott szerződéses pont másodfokú bíróság általi értelmezése a felülvizsgálati eljárásban is irányadó volt, ami egyben azt is eredményezte, hogy nem volt megállapítható a régi Ptk. 240. § (3) bekezdésének a megsértése sem.

[59] Az alperesek azon érvei sem voltak megalapozottak, amelyek szerint a felperesek a kölcsön folyósítását, illetve folyósítás esetén a fennálló tartozásösszegezését nem bizonyították, azaz az eljáró bíróságok ténybeli következtetései a kölcsön folyósítására, a fennálló tartozás, így a keresetben érvényesített igényösszegezésének megalapozottságára, okszerűtlenek. Ezen érvek vizsgálatát ugyanis nem az e körben hivatkozott Pp. 342. § (3) bekezdésének, 370. § (1) bekezdésének, hanem a Pp. 279. § (1) bekezdésének a megjelölése nyitja meg. A Pp. 279. § (1) bekezdése felhívásának hiánya a [47] és [49] bekezdésben kifejtettek alapján kizárta a másodfokú bíróság bizonyítékértékelési tevékenységének a felülvizsgálatát.

[60] Nem volt vizsgálható a keretbiztosítéki jelzálogszerződésre alapított kereset kapcsán a régi Ptk. 263. § (1) bekezdése sem. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel a Kúria rámutat arra, hogy az alperesek fellebbezésükben (2.4.2.4. pont) ugyan idézték a megsértettként megjelölt régi Ptk. 263. § (1) bekezdését, azonban a jogszabálysértés indokaként kizárólag azt adták elő és a kereset elutasítását azon az alapon kérték, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a tulajdoni lapra bejegyzett keretbiztosítéki jelzálogjog a perbeli kölcsönszerződés biztosítéka, mert az okirat beszerzésére vonatkozó bizonyítási indítvány nem vezetett eredményre. A Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a bizonyítás elmaradásának, sikertelenségének a következményeit a felperesnek kell viselnie, mivel az ő érdekében állt, hogy azon a tényt, miszerint a perbeli kölcsönszerződést biztosítja a keretbiztosítéki jelzálogjog, a bíróság valósnak fogadja el. A másodfokú bíróság tehát ebben a körben bírálta felül az elsőfokú ítéletet, ítéletében a keretbiztosítéki jelzálogjog bejegyzésével kapcsolatos, régi Ptk. 263. § (1) bekezdésében írt feltételek teljesítését nem vizsgálta. A felülvizsgálati kérelemben előadott ezen új jogi érvelés vizsgálatára a [49] bekezdésben kifejtettek értelmében nem volt mód. A keretbiztosítéki jelzálogjog a jogerős ítéletben megállapított és a felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint a kölcsönszerződés

biztosítéka volt, amelyet a kölcsönszerződés 12.1 pontja is alátámasztott. A Kúria e körben a maradéktalanul egyetértett az eljáró bíróságok álláspontjával, annak indokait megismételni nem kívánja, helyességére a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 386. § (4) bekezdése alapján visszautal.

[61] A vételi jog a 2013. szeptember 2-i szerződésmódosítás 5.1 pontja alapján a kölcsön és járulécai megfizetésének biztosítéka volt. A vételi jog alapítására azonban külön szerződésben került sor, amelyet nem csatoltak az iratokhoz. A vételi jog feltételei ismeretének hiányában az alperesi hivatkozások, a régi Ptk. 276. § (2) bekezdésének és a 207. § (1) bekezdése megsértésének az alapossága nem volt megállapítható. Megjegyzi azonban a Kúria, hogy a régi Ptk. 375. § (1) bekezdése alapján a vételi jog érvényességi kelléke az írásbeliség, míg az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése nem, így annak elmaradása a kezes régi Ptk. 276. § (2) bekezdése szerinti mentesüléséhez nem vezethetett. A vételi jog időtartama ismeretének hiányában a régi Ptk. 207. § (1) bekezdésére alapított érvelés súlytalan, azonban a [50] bekezdésben már hivatkozottak szerint a követelés 2018. szeptember 2-át követő esedékessé válása egyértelműen a szerződés felmondásához kötődik és a kölcsönszerződés 10.2. pontja, illetve a régi Ptk. 526. § (2) bekezdése szerinti jogkövetkezményt jelenti (a kölcsön azonnali hatállyal az adós utólagos értesítése mellett lejárttá válik és a kölcsönszerződésből folyó valamennyi kötelezettséget a hitelező egy összegben követelheti).

[62] A Kúria a kifejtettek alapján a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése szerint hatályában fenntartotta, mert az megfelelt a felülvizsgálat tárgyává tett és érdemben vizsgálható jogszabályi rendelkezéseknek.

[63] A Pp. 405. § (1) bekezdése és 364. §-a folytán alkalmazott Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperesek egyetemlegesen kötelesek megfizetni a felperes jogi képviselőjével felmerült, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) bekezdése alapján számított – és 4/A. § (1) bekezdése szerint áfával növelt összegű – ügyvédi munkadíjból álló költségét.

[64] Az alperesek költségkedvezménye folytán le nem rótt 3.500.000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 405. § (1) bekezdése és 364. §-a folytán alkalmazott Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján a költségfeljegyzési joggal rendelkező I. rendű alperes köteles megfizetni az államnak, figyelemmel a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló, 2023. január 1. napjától módosított 30/2017. (XII. 24.) IM rendelet 3. § (1)-(3) bekezdésére. A meg nem fizetett illeték esedékességével kapcsolatos, a jelen határozat rendelkező részében adott tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 78. § (4) bekezdésén alapul.

[65] A Kúria tájékoztatja az I. rendű alperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetni, és a megfizetés során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[66] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján megfelelően alkalmazott Pp. 376. § (1) bekezdés szerint tárgyaláson bírálta el.

[67] Az ítélettel szemben a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A határozat elvi tartalma

I. A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő, kötelező tartalmi kellékei – egyebek mellett – a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése. A hiányos hivatkozásokat, azaz a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben.

II. A jogerős ítélet csak olyan kérdésben támadható felülvizsgálati kérelemmel, amely az első- és a másodfokú eljárásnak is tárgya volt. A bíróságok nem követhettek el jogszabálysértést olyan tényre, körülményre, jogra, jogi érvelésre vonatkozóan, amelyet a fél nem tett az eljárás tárgyává és ezért azt nem is vizsgálhatták.

Az alkalmazott jogszabályok

a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 207. § (1), 276. § (2)

a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 342. § (3), 346. § (5), 369. § (3), (4), 370. § (1), (4), 413. § (1), (2)

Záró rész

Budapest, 2024. november 20.

Dr. Puskás Péter s.k. a tanács elnöke, dr. Csesznok Judit Anna s.k. előadó bíró, dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, dr. Suba Ildikó s.k. bíró, dr. Varga Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Sz.Sz.

bíróági ügyintéző